

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

კონვერტერი

კონვერტერი, კონვერტორი (ინგლ. Converter)

1. მეტალურგიაში – ჰაერის ან ჟანგბადის გაქრევით გამდნარი თუჭისგან ფოლადის, აგრეთვე შტენის პირველადი სპილენძის ან ფაინშტენის მისაღები აპარატი. შავ მეტალურგიაში იყენებდნენ ქვემოდან გასაქრევ მუვაამონაგიან (ბესემერის) და ფუძეამონაგიან (ტომასის) კებს. გავრცელდა აგრეთვე ზემოდან ჟანგბადით გასაქრევი კები (ჟანგბად-კონვერტერები).

საქართველოში კებს იყენებდნენ შავი (რუსთავში) და ფერადი (ზესტაფონში) მეტალურგიის საწარმოებში.

2. რადიოტექნიკაში და ელექტრონიკაში – ელექტრული სიგნალის პარამეტრების (ძაბვის – DC, CD კ., სიხშირის – ჰეტეროდინები, იმპულსის ხანგრძლივობის და სხვ.) გარდამქმნელები; ელექტროოპტიკური კ. (მაგ., მოწყობილობა, რიც ადამიანისთვის უხილავ გამოსახულებას გარდაქმნის ხილულად – ღამის ხედვის კამერა და სხვ.).

ელექტროტექნიკაში – ელექტრული ენერგიის კ., მექ., სითბურ და სხვა სახის ენერგიად გარდამქმნელი მოწყობილობა (მაგ., ელექტროძრავა, ელექტროსახურებელი); გამზომ ხელსაწყოებში – საზომ-საკონტროლო კ. (მაგ., გადამყვანი ინჩი – მეტრი); უკუსვლის კ.

(როგორც მექ., ისე ელექტრონული) და სხვ.

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ღ მ ი გაერთიანება „ანალიზელსაწყო“ უშვებდა ასეთი ტიპის კ -ებს , რ-ებსაც იყენებდნენ ელექტრონულ და ელექტროხელსაწყოების წარმოებაში (იხ. სტ. „ეკრანი“), ძაბვის მძლავრ კ-ებს კი – თანამედროვე ელექტრომობილებში (რ-თა წარმოება იგეგმება საქართველოში).

3. ციფრულ ტექნოლოგიებში (პროგრამული კ-ები) – ვალუტების ონლაინ კ. (სურ.), ანალოგურ-ციფრული კ., რ-იც ანალოგურ (ფიზიკურ) სიგნალს გარდაქმნის ციფრულ დისკრეტულ სიგნალად (მაგ., ციფრული ფოტო- და ვიდეოაპარატი) და ციფრულ-ანალოგური კ., რ-იც ციფრულ დისკრეტულ კოდს გარდაქმნის ანალოგურ სიგნალად.

საქართველოში შექმნილია და იქმნება სხვადასხვა დანიშნულების ციფრული კ. მაგ., ფონტების ონლიანგადამყვანი პროგრამული პაკეტი Convert.ge; ქართ. ნაბეჭდი და ხელნაწერი ტექსტების ციფრულ ფორმატში გადამყვანი (იხ. აგრეთვე სტ. მანქანური თარგმნა).

ლიტ.: А ф а н а с ь е в С. Г., Краткий справочник конвертерщика, М., 1967;
М а р ц и н к о в с к и й Д. Б., П о г р е б и н к и й В. А., Конвертерные
цехи большой производительности, М., 1961.

ძ. ცენტრული

გ. ადამია

გ. ურაშვილი